

1. Björnlunda kyrka, Daga hd.

Pl. 4: B. 713.

Litteratur: B. 713; L. 915.

Runstenens plats angives i B. 713 vara »Kyrkodörren». Stenen är nu förlorad. S. Boije af Gennäs, som sökte efter den 1883, yttrar: »I kyrkodörren finnes nu ingen runsten synlig, ej heller annars någon bekant för prest eller klockare. Kyrkoporten (den vestra förmodligen; den norra är en på 1750- el. 60-talet uppförd utbyggnad) har nu utanför sig en hög trappa (Klefva-grafven). På denna trappas platå ligger en grafsten med årtalet 1668; således är säkerligen förändring vidtagen med vestra ingången efter 1680-talet.»

Enligt teckningen i B. 713 låg runstenen som tröskel i kyrkodörren med framsidans topp och fot övermurade men med högra kanten nedom toppen synlig i hela sin längd, som enligt teckningens skala varit 2,75 m, bredden var 1,08 m. Stenen är tecknad avbruten på mitten och med ristning blott på toppstycket.

Vänstra slingan börjar med ett namn, vars första led synes varit **sik**-, fast mellanstreckket fattas på **s** och nedre staven på **k**. Senare leden **†††**, varpå skuggan av **r** synes följa, är uppenbarligen felläst, det första **†** kan antagas hava varit *** h**. Närmast ligger då namnet **sikhatr**, varvid dock andra ledens tredje runa måste antagas i högre grad felläst. Jfr **sihatr** B. 457, L. 157 Forkarby, **sikat** B. 69, L. 465 Mällösa, Uppl. Det slutande **u** kan tillhöra **uk** 'och'.

Högra sidans slinga innehåller runorna: **isa · at · st**, som utgöra slutet av **[p]isa** »denna», framför vilket ordet 'sten' stått, samt prep. **at** 'efter' och de två första runorna av den avlidnes namn, efter vilket förmodligen någonstädes en släktskapsbeteckning följt.

Inskriften har alltså varit följande: **sikaaaru — isa · at · st—**

Översättning: Sighvat(?) och — denna efter St—.

2. Axala, Björnlunda sn, Daga hd.

Pl. 15. Pl. 4: B. 712.

Litteratur: B. 712; L. 916; Ransakn. 1667—84.

Inskriften befinner sig på östra sidan av ett väldigt jordfast stenblock i hagen söder om det gårde, som ligger söder om hemmanet Hägnaden, som är $\frac{1}{4}$ mantal, utbrutet ur Axala. Stenblocket står med den ristade sidan vänd åt öster alldeles invid västra sidan

av den äldsta vägen, längst i väster, åt Nyköping; en nyare väg finnes c. 15 steg öster därom och den nyaste c. 30 steg.

Det jordfasta stenblocket är på högsta punkten t. v. om ristningen 3,20 m högt. Ristningen, som står på en jämförelsevis slät yta av stenen, börjar 55 cm från marken, varifrån dess översta del är 2,18 m. Ristningens höjd är 1,59 m, bredden över korsets kärna 1,10 m, slingans bredd 10 cm.

I **hakua** är på **ha** övre staven nästan borta, på **u** mycket skadad. Uti **ihulbiarn** utgår från foten av det första **i** en fåra snett uppåt höger, som har utseende av att vara huggen, i **a** är nedre staven avflagad. I **hialbi** är **b** smalt men fullt tydligt, om ock övre ringen är matt. I **kristr** har det första **r** blivit avglömt men tillfogats under nedre slinglinjen med staven utgående mitt emellan **k** och **i**.

Inskriften är följande:

slopi rahnfríp paun · litu · hakua · stain · iftir · ihulbiarn · sun · sin · hialbi · kristr ant · has

Översättning: Slode, Ragnfrid, de läto hugga stenen efter Igulbjörn, sin son. Hjälpe Kristus hans ande!

Inskriften är nästan likalydande med Sö. 141 Löta i angränsande Ludgo sn och troligen av ristaren Torer, se Inl. § 17.

3. Vänga, Björnlunda sn, Daga hd.

Pl. 15. Pl. 4: B. 714.

Litteratur: B. 714, L. 920.

I B. 714 angives stenens plats vara »Vängie Tomt». Enligt S. Boije af Gennäs, som besökte Vänga 1883, hade det större stycket av stenen för några år sedan blivit uttaget ur trappan till huset öster på gården, som enligt syneinstrument var byggt 1732—35, och Boije fann det liggande på en berghäll, strax invid boningshusets ö. gavel, där det ock låg vid min ditkomst 1899. Ett mindre stycke, som i brev från Wætter i VHAA:s top. ark. I uppgivits ligga jämte trappan, kunde icke av Boije återfinnas. Runstenen blev vid mitt besök rest på kant och stödd av stenar bakom.

Runstenens höjd från fotens spets till översta delen av korset är 1,53 m, bredden upptill över korsets kärna 1,02 m., vid foten över slingknuten 1,07 m. Slingans bredd är 8 cm. Ämnet är gnejs.

Ormhuvudet har tre gaddar men den mellersta är svag.

Inskriftens första tre ord äro matta. Första namnet har varit **kefluk**; **k** saknar bistavens övre hälft, på **e** äro stavens spetsar bortnötta, **f** är matt, på **l** är bistaven borta med undantag av en grop, där den skulle hava slutat, **u** tydligt, **k** matt. Boijes läsning **kefiuk** är därmed identisk, om man bortser från den felande bistaven på **l**. I **auk** saknas nedre staven av **a** och övre bistaven av **k**. I **kyla** har **y** ett svagt spår av prick, som även antages av Boije. Av **t i lit[u]** är h. bistaven bortslagen och därmed slingan avbruten, som i B. 714 vidare innehåller [**raisa**] med **s r**, varefter även där ett avbrott förekommer. Detta har säkerligen innehållit [**stain · p**], då slingad i B. 714 åter börjar med **-isa · at · styfialt**, varav blott **-fialt** är i behåll, av vars **f** blott ett svagt spår finnes. De följande runorna äro i det hela tydliga.

Inskriften är alltså följande:

kefluk · auk · kyla · pau · lit[u · raisa stain pisa · at · sty]fialt · sun · sin · bropur · iluka

Mansnamnet **kefluk** motsvaras av fvn. *Giaflaugr*, fsv. *Oluff Gefloog* l. *Geflugsonn* Ängerm. 1550 hos J. Nordlander, *Norrl. saml.* 187, **styfialt** fsv. *Styfeldus* Uppl, SD, III 100 (1312?).

Översättning: Gevlög och Gylla läto resa denna sten efter Styviald, sin son, broder till Illuge.